UUTISET

Oma puolustuskyky on EU:n reunavaltion ainoa vaihtoehto.
PUOLUSTUSMINISTERI CARL HAGLUND (R.)

K-maatalous korostaa itsenäisyyttään DLA:n Hankkija-kaupan jälkeen

Johtaja Antti Ollila Rautakeskosta korostaa K-ryhmän maatalouskaupan itsenäistä toimintaa myös tulevaisuudessa. Pellervon taloustutkimus PTT arvioi kilpailutilanteen kiristyvän.

KARI SALONEN

Kalliit tuotantotarvikkeet ja alhaiset tuottajahinnat ovat historiaa, jos DLA pitää Hankkijan oston yhteydessä antamansa lupaukset. Kilpailukutsu sai kilpailijat vaitonaisiksi.

Suomalalaisesta maatalouskaupasta siirtyi puolet tanskalaisomistukseen. SOK myi tytäryhtiönsä Hankkija-Maatalouden tanskalaisen DLA Agron ytimen muodostaville osuuskunnille Danish Agrolle ja Vestjyllands Andelille.

Kauppa astuu voimaan vaiheittain, 60 prosenttia vuoden vaihteessa ja loput mahdollisesti kolmen vuoden aikana.

Kotimaiset kilpailijat ovat olleet varovaisia ensiarvioissaan, vaikka kukaan ei ole yllättynyt kaupasta.

Johtaja **Antti Ollila** Rautakeskosta ei halua kommentoida kilpailijan tekemisiä. Aika näyttää, miten omistajavaihdos vaikuttaa markkinatilanteeseen.

Ollila korostaa K-ryhmän maatalouskaupan itsenäisyyttä ja itsenäistä toimintaa. Keskolla ei ole yhteistyötä kummankaan suuren tanskalaisen maatalouskauppiaan DLA:n ja DLG:n kanssa.

DLA lupasi kaupasta pidetyssä tiedotustilaisuudessa, että omistajanvaihdos hyödyttää suomalaisia viljelijöitä. Tuotantopanosten hintoja pystytään leikkaamaan ja toisaalta viljan hinnat lähestyvät Keski-Eurooppaa.

Isojen volyymien ansiosta iso toimija pystyy hankkimaan tuotteet pientä edullisemmin. Hankkijan osto nostaa DLA:n Pohjoismaiden suurimmaksi maatalouskaupassa ja seitsemänneksi EU:ssa.

DLA osti vuosi sitten Yrittäjien Maatalouden. Hankkijalla ja Yrmalla on päällekkäisyyksiä monissa tuoteryhmissä kuten koneissa. Samoin toimipisteitä sijaitsee lähellä toisiaan.

Tanskalaiset ovat vakuuttaneet, että kummankin suomalaisyhtiön toiminta jatkuu ennallaan, Yrmankin ainakin toistaiseksi.

DLA on vahva tuotantotarvikkeissa ja viljakaupassa. Sen sijaan konekaupassa se on mukana vain Suomessa.

Suomen maataloutta pidetään ostovoimaisena

Kauppa osoittaa, että tanskalaiset pitävät suomalaista maataloutta ostovoimaisena myös tulevaisuudessa. ”Ei tänne muuten olisi tultu”, arvioi tutkimusjohtaja **Perttu Pyykkönen** Pellervon taloustutkimus PTT:ltä. Samoin maatalouspolitiikan vakaus saattoi painaa vaakakupissa.

Pyykkösen mielestä DLA teki hyvät kaupat, jos tavoitteena on tehdä bisnestä. DLA saa Hankkijan ostolla erittäin vahvan markkina-aseman Suomessa, karkeasti puolet koko sektorista.

Vahvasti kasvuhakuiselle DLA:lle ei riittänyt Yrittäjien Maatalouden mukana tullut pieni markkinasiivu.

Jos DLA:n mukaantulo merkitsee myös entistä edullisempia tuotantopanoksia. Se tarkoittaa erittäin tiukkaa kilpailutilannetta kotimaisille toimijoille.

Ostaja lupasi, että mittakaavaetu tulee näkymään Suomen hinnoittelussa ja esimerkiksi viljakaupassa hintojen luvattiin lähestyvän muuta Eurooppaa. Jos DLA pitää lupauksensa, kotimaisilla kilpailijoilla on kova mietinnän paikka, miten selvitä kilpailussa.

DLA:lla on useita vaihtoehtoja Suomessa, Pyykkönen toteaa. Osuuskunta voi tyytyä pitämään nykyiset markkina-asemat ja pyrkiä tekemään hyvää tulosta Suomessa.

Tanskalaiset saattavat myös pyrkiä kasvattamaan markkinaosuuttaan. Se johtaa käytännössä hintakilpailuun, missä isojen volyymien DLA:lla on etulyöntiasema verrattuna suomalaisiin toimijoihin.

Pyykkösen mukaan maatalouskauppa ei ollut SOK:n ydinaluetta, ja luopuminen oli linjakas ratkaisu.

Ruotsissa mentiin kesällä toiseen suuntaan.

Kun Arlan ja Milkon meijerit yhdistyivät marraskuussa, kilpailuviranomaiset edellyttivät yhden meijerin myymistä. Meijeri myytiin kesäkuussa Coop:lle, joka on SOK:n tapaan päivittäistavarakaupan kuluttajaosuuskunta.

Coop perusteli meijerin ostoa lähiruuan saatavuuden varmistamisella.

VEIKKO NIITTYMAA

PÄIVÄN KYSYMYS

Miten aseen saa lentokoneeseen?

Syksy saa metsästäjät liikkeelle.

Miten aseet ja patruunat kulkevat mukana, jos metsälle lähdetään ilmojen halki, turva-asiantuntija Jari Amnell Finaviasta?

Aseet ja patruunat on kuljetettava ruumassa. Niitä ei saa olla käsimatkatavaroissa. Aseen pitää olla lataamaton ja pakattuna lujaan pakkaukseen. Lisäksi patruunat ja ase on kuljetettava eri pakkauksissa.

Kuinka paljon patruunoita saa pakata matkatavaroihin?

Omaan käyttöön tarkoitettuja patruunoita saa kuljettaa lentokoneessa enintään viisi kiloa henkilöä kohti.

Onko patruunoiden kuljetukseen vielä muita rajoituksia?

Patruunoiden kuljettamiseen on olemassa erityisiä patruunarasioita, jotka pysyvät varmasti kiinni matkan aikana. Räjähtäviä tai sytyttäviä luoteja sisältäviä patruunoita ei saa ottaa koneeseen laisinkaan.

Miten aseiden kuljetukseen valmistaudutaan ennakolta?

Patruunoiden ja aseiden kuljetukseen tarvitaan lupa lentoyhtiöltä, joka on kysyttävä hyvissä ajoin ennen matkan alkua. Lentoyhtiö antaa myös tarkempia ohjeita, miten patruunat pitää pakata.

Saako aseen varmasti mukaansa?

Lentoyhtiöllä saattaa myös olla aseista ja patruunoista tiukemmat säädökset kuin Liikenteen turvallisuusvirasto Trafilla. Lentoyhtiöllä on oikeus kieltäytyä kuljettamasta matkustajan patruunoita koneessa.

JARMO PALOKALLIO

Komentaja varoitti armeijan näivettämisestä

»Joukkojen varustuksesta tinkimiselle on rajansa, jonka alle ei voida mennä.«
ARI PUHELOINEN

Puolustusvoimain komentaja **Ari Puheloinen** ilmaisi maanantaina huolensa Suomen sotilaallisen puolustuskyvyn säilymisestä 2010-luvun lopulta eteenpäin ja väläytti jopa yleisestä asevelvollisuudesta luopumista.

Puhuessaan 202. maanpuolustuskurssin avajaisissa Helsingissä Puheloinen piti viimeisimpiä puolustusvoimauudistuksia onnistuneina, mutta varoitti jatkosta.

”Joukkojen varustuksesta tinkimiselle on oma rajansa, jonka alle ei voida mennä ilman, että puolustusvoimien kyky suoriutua tehtävistään vaarantuu.”

Komentajaa huoletti erityisesti, onko joukkoja varaa varustaa tehtävien edellyttämällä ajanmukaisella materiaalilla.

Puolustusvoimat kertoi toimittajille viime viikolla, että nykyinen puolustusvoimauudistus on mitoitettu niin, että budjetissa pysytään seuraavat kolme vuotta.

Vuoden 2015 jälkeen tulisi kuitenkin palata ”normaalille” tasolle, jotta rahat riittäisivät toimintaan. Jos näin ei tehdä, säästöjä pitäisi löytää jo nyt päätettyä enemmän.

Myös Puheloinen sanoi, että mikäli puolustusbudjetteja ei kasvateta vuoden 2015 jälkeen, käytöstä poistuvaa materiaalia ei pystytä uusimaan riittävästi tällä vuosikymmenellä ja 2020-luvun alussa. Kalusto ei tällöin riitä nykyisten tehtävien hoitoon.

Hän näki nykyisellä puolustusvarojen kehityksellä jopa mahdollisena luopumisen yleisestä asevelvollisuudesta ja koko maan puolustamiseen tarvittavasta puolustuskyvystä.

Puolustusministeri **Carl Haglundin** (r.) mielestä oma puolustuskyky on EU:n reunavaltion ainoa vaihtoehto. Hän pitää siksi tärkeänä varusmiespalveluksen kehittämistä ja tarpeeksi ison reservin ylläpitoa.

Oman puolustuskyvyn perusPilarit ovat Haglundin mukaan yleinen asevelvollisuus, alueellinen puolustus ja sotilaallinen liittoutumattomuus.

EIJA MANSIKKAMÄKI

POLITIIKASTA LYHYESTI

Eduskunta voisi tiukentaa pikavippejä

Eduskunnassa on haluja tiukentaa pikavippien rajoittamista koskevaa lakiesitystä.

Korkokaton lisäksi toivottiin muun muassa muutaman päivän harkinta-aikaa rahan saamiselle tai kieltämistä kokonaan.

Oikeusministeri **Anna-Maja Henrikssonin** (r.) mukaan hintasääntely on tehokkaampi keino rajoittaa pikaluottojen tarjontaa kuin kielto.

Armeijan erivapaudet syyniin

Puolustusministeri **Carl Haglund** (r.) asettaa selvitysmiehen kartoittamaan asevelvollisuudesta vapauttavaa lainsäädäntöä. Kartoituksen taustalla on perustuslain edellyttämä yhdenvertainen kohtelu asevelvollisuuden suorittamisessa tai suorittamatta jättämisessä.

Selvitysmieheksi nimetään Helsingin yliopiston oikeushistorian ja roomalaisen oikeuden professori **Jukka Kekkonen**.

Nuorisosäätiön jupakka käräjille

Nuorisosäätiön rikosjutun käsittely on juuri alkamassa Helsingin käräjäoikeudessa. Säätiön vastuuhenkilöitä syytetään luottamusaseman väärinkäytöstä säätiön jakaman poliittisen tuen takia.

Syytteessä on muun muassa keskustan kansanedustaja **Antti Kaikkonen**, joka on toiminut säätiön hallituksessa.

Epäillyt kiistävät syytteet.

Katainen: Tiukempi talouskuri

Pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) painotti Madridissa järjestetyssä talousfoorumissa, että Eurooppa tarvitsee tiiviimpää integraatiota, vahvempaa EU-komissiota ja tiukempaa talouskuria.

”Kaikki eivät ole noudattaneet yhdessä sovittuja sääntöjä, vaikka niin lupasivat. Säännöt on niin kuin ne on kirjoitettu, ne eivät ole luovan tulkinnan lähtökohta”, Katainen sanoi.

OIKAISU

Vesijärjestö on Svosk

Maanantain Maaseudun Tulevaisuus kertoi, että Saarijärven vesihuoltopäivät olisi avannut Suomen vesiosuuskuntien liiton (Svok) puheenjohtaja **Mauri Hämäläinen**. Hän on Suomen vesihuolto-osuuskuntien (Svosk) hallituksen jäsen.

Heli Taskinen suoritti vesityökortin, ei vesihuoltokorttia.

MT

EU perii takaisin 215 miljoonaa maataloustukia

BRYSSEL (MT)

EU-komissio päätti viime perjantaina periä jäsenmailta takaisin yhteensä 215 miljoonan euron edestä väärin perustein maksettuja maataloustukia.

Nettomääräisesti takaisinperintä on vain noin 94 miljoonaa euroa, koska EU-tuomioistuimen ratkaisun mukaan komissio joutuu palauttamaan Espanjalle 110 miljoonaa euroa oliiviöljytukia, jotka se on aiemmin perinyt maalta takaisin.

» Suurin tukien takaisinperintä koskee Portugalia.

Suurin tukien takaisinperintä koskee Portugalia, joka joutuu palauttamaan komissiolle yhteensä 97 miljoonaa euroa.

Seuraavaksi eniten väärin perustein maksettuja tukia peritään takaisin Britannialta, noin 40 miljoonaa ja Italialta 30 miljoonaa. Ruotsi joutuu palauttamaan runsaan 20 miljoonan euron ja Irlanti 10 miljoonan euron tuet.

Pieniä takaisinperintöjä kohdistuu edellisten lisäksi Itävaltaan, Saksaan ja Romaniaan ja Unkariin. Suomi selvisi komission tarkastuksista puhtain paperein.

NIKLAS HOLMBERG

EU-maat pyrkivät yhdessä puolittamaan ruokahävikin

EU-maat ryhtyvät yhdessä ponnistelemaan ruokahävikkinsä pienentämiseksi. Tavoitteena on, että hukkaan menevän ruuan määrä saadaan puolitettua.

Eurooppalaisissa kodeissa haaskataan paljon ruokaa – arviolta 76 kiloa henkeä kohti vuodessa. Varmoja lukuja ei kuitenkaan ole olemassa, sillä samassakin maassa eri toimijat käyttävät erilaisia mittausmenetelmiä.

Suomessa ruuan haaskaus näyttäisi olevan EU:n keskiarvoja paremmin hallinnassa. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT) mukaan kotitalouksien ruokahävikki on meillä 20–30 kiloa henkeä kohti vuodessa.

Monissa Euroopan maissa on jo käynnistetty aloitteita ruokahävikin vähentämiseksi. Nyt käynnistyvä Fusions-hanke kerää yhteen eri maiden tiedon ja kokemukset.

Tavoitteena on kehittää uusia ideoita ja malleja, joilla hävikkiä pystytään vähentämään elintarvikeketjun kaikissa vaiheissa.

Nelivuotiseen hankkeeseen osallistuu useita yliopistoja, tutkimuslaitoksia, kuluttajajärjestöjä ja yrityksiä 13 maasta. Hankkeen koordinaattori on Wageningen UR Food & Bio-based Research -tutkimuslaitos. Suomessa hanketta vetää MTT.

MT

iSOJEN KONEiDEN ERiKOiSRENKAAT ViANORiSTA

Mitas RD 03 -PAKETTi TRAKTOREiHiN
ETEEN 600/65 R 28 3 675 ,- pari
TAAKSE 710/70 R 38 8 345 ,- pari
KOKO SARJA 12 020,-
ERiKOiSTARJOUS
Hinta sis. ALV 23%, kierrätysmaksut, konekohtaisesti räätälöidyt vanteet ja asennustyöt. Tarjous voimassa 30.9. asti.

nokian RASKAAT RENKAAT
Mitas
Cultor
Continental
GOODYEAR
MICHELIN
TRELLEBORG
Firestone

www.vianor.fi/raskaatrenkaat

Espoo: p. 010 401 3960 **Forssa:** p. 010 401 3190 **Haapajärvi:** p. 010 401 3890 **Heinola:** p. 010 401 3500 **Hyrylä:** p. 010 401 3280 **Hyvinkää:** p. 010 401 3070 **Hämeenlinna:** p. 010 401 3250 **Iisalmi:** p. 010 401 3550 **Imatra:** p. 010 401 3050 **Joensuu:** p. 010 401 3030 **Jyväskylä:** p. 010 401 3660 **Jämsä:** p. 010 401 3170 **Järvenpää:** p. 010 401 3870 **Kajaani:** p. 010 401 3260 **Karstula:** p. 010 401 3760 **Kemijärvi:** p. 010 401 3840 **Keminmaa:** p. 010 401 3770 **Keuruu:** p. 010 401 3350 **Kokkola:** p. 010 401 3430 **Kotka:** p. 010 401 3020 **Kouvola:** p. 010 401 3490 **Kuopio:** p. 010 401 3640 **Kuusamo:** p. 010 401 3930 **Lahti:** p. 010 401 3100 **Lappeenranta:** p. 010 401 3010 **Lieksa:** p. 010 401 3580 **Lohja:** p. 010 401 3390 **Malmi:** p. 010 401 3270 **Mikkeli:** p. 010 401 3200 **Mäntsälä:** p. 010 401 3090 **Nurmes:** p. 010 401 3670 **Oulu:** p. 010 401 3820 **Pieksämäki:** p. 010 401 3480 **Pori:** p. 010 401 3240 **Porvoo:** p. 010 401 3080 **Pudasjärvi:** p. 010 401 3910 **Pyhäsalmi:** p. 010 401 3160 **Raahe:** p. 010 401 3900 **Rauma:** p. 010 401 3540 **Riihimäki:** p. 010 401 3330 **Rovaniemi:** p. 010 401 3800 **Seinäjoki:** p. 010 401 3420 **Suonenjoki:** p. 010 401 3590 **Tampere:** p. 010 401 3180 **Turku:** Satakunnantie, p. 010 401 3400, Kuormakatu, p. 010 401 3850 **Vaasa:** p. 010 401 3410 **Valkeakoski:** p. 010 401 3230 **Vantaa:** p. 010 401 3300 **Varkaus:** p. 010 401 3680 **Ylivieska:** p. 010 401 3920

Matkapuhelimesta soitettaessa 0,0828 e/puh. + 0,1704 e/min (alv. 23 %). Lankapuhelimesta soitettaessa 0,0828 e/puh. + 0,0595 e/min (alv. 23 %).

VIANOR®
Member of Nokian Tyres